

«Βοηθήμε τον ασθενή να παράξει το δικό του ζωντανό φάρμακο»

► Το ΠΓΝΠ είναι το τρίτο πανελλαδικά νοσοκομείο της χώρας που έχει πάρει την ειδική πιστοποίηση να εφαρμόζει και τις τρεις κυτταρικές θεραπείες που κυκλοφορούν στην Ελλάδα. Τι είναι κυτταρική θεραπεία, σε ποιο στάδιο εφαρμογής κυτταρικών θεραπειών βρίσκεστε και ποια η αποτίμησή σας από τα αποτελέσματα;

«Είναι πολύ σημαντικό ότι εφαρμόζουμε στο ΠΓΝΠ κυτταρικές θεραπείες και ότι οι ασθενείς με λέμφωμα ή λευχαιμία δεν μετακινούνται σε άλλο νοσοκομείο εντός ή εκτός Ελλάδας, όπως συνέβαινε έως πρότινος. Τι είναι η κυτταρική θεραπεία; Ο ίδιος ο ασθενής είναι αυτός που θα πολεμήσει την νόσο. Στην πραγματικότητα παράγεται από τον ίδιο τον ασθενή το δικό του ζωντανό φάρμακο. Παίρνουμε κύτταρα από το ανοσοποιητικό του σύστημα και τα «ασκούμε» στο εργαστήριο ώστε να επιβιώσουν στον αιματολογικό καρκίνο λέμφωμα – λευχαιμία. Με αυτό τον τρόπο τα κύτταρα που εκπαιδεύσαμε στο εργαστήριο μετατρέπονται σε ένα ζωντανό φάρμακο, το οποίο χορηγούμε στον ασθενή ώστε να καταστρέψει τα καρκινικά κύτταρα. Μιλάμε για μία εξατομικευμένη ανοσοθεραπεία με ένα ζωντανό φάρμακο που προέρχεται από τον ίδιο τον ασθενή. Έχουμε έως τώρα εφαρμοσεί πέντε κυτταρικές θεραπείες των οποίων το αποτέλεσμα κρίνεται επιτυχές».

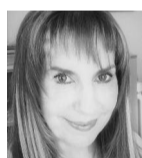
«Το εμβόλιο είναι ένα ακόμη όπλο»

► Το εμβόλιο κατά της μυελογενούς λευχαιμίας έχει περάσει στην III φάση της κλινικής μελέτης. Θεωρείτε ότι μπορεί να αποτελέσει ριζική λύση;

«Είναι αλήθεια ότι αυξάνει τις ελπίδες του προσδόκιμου ζωής σε ασθενείς με οξεία μυελογενή λευχαιμία. Και πάλι εστιάζουμε στο ανοσοποιητικό μας σύστημα και αυτό προσπαθούμε να διεγείρουμε προκειμένου να αντιμετωπίσουμε κάθε μορφής ασθένεια. Για τα εμβόλια υπάρχουν πολλές τεχνολογίες και η αμερικανική εταιρεία βιοτεχνολογίας SELLAS Life Sciences Group, που ανέπτυξε το συγκεκριμένο εμβόλιο, στοχεύει στην διεγερση του ανοσοποιητικού συστήματος του ασθενούς εναντίον των καρκινικών του κυττάρων. Σε νεαρά άτομα η ανοσοθεραπεία επιτυγχάνεται με την αλογονική μεταμόσχευση μυελού των οστών. Ωστόσο, σε μεγαλύτερες ηλικίες η μεταμόσχευση είναι ιδιαίτερα επιβαρυντική έως τοξική. Έτσι, έπειτα από χρόνια ερευνών διαπιστώθηκε ότι το εμβόλιο μπορεί να διεγείρει ικανοποιητικά και αποτελεσματικά το ανοσοποιητικό σύστημα του ασθενούς για να αντιμετωπίσει την λευχαιμία. Αναφορικά με την ασφάλεια ο κ. Σπυριδωνίδης, τονίζει ότι για να φτάσει ένα φάρμακο στην φάση III σημαίνει ότι έχει ελεγχθεί πολλαπλώς. Το συγκεκριμένο εμβόλιο είναι η αρχή για θεραπείες και για άλλες μορφές καρκίνου. Μέχρι πρότινος ο καρκίνος του αίματος αντιμετωπιζόταν με χημειοθεραπεία, ιδιαίτερα επώδυνη και με φτωχά αποτελέσματα, ενώ η ανοσοθεραπεία με τα εμβόλια είναι ένας ακόμα τρόπος για να επιτευχθεί θεραπεία, και ποιότητα ζωής του ασθενούς. Πιστεύω ότι θα αποτελέσει μια ουσιαστική προσθήκη ενός ελπιδοφόρου όπλου στην φαρέτρα των θεραπειών κατά της νόσου».

Το ανοσοποιητικό μας κλειδί των κυτταρικών θεραπειών

Το Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο της Πάτρας έχει να επιδείξει καινοτόμο έρευνα και νέες σύγχρονες θεραπείες σε πολλά εκ των Τμημάτων του. Το Αιματολογικό Τμήμα/ Μονάδα Μεταμόσχευσης Αιμοποιητικών Κυττάρων με πυρήνα και ιθύνοντα τον καθηγητή Αλέξανδρο Σπυριδωνίδη, αποτελεί εγγύηση πρωτοπορίας, με το Κέντρο Εθελοντών Δοτών Μυελού των Οστών (ΚΕΔΜΟΠ) – και την εφαρμογή κυτταρικών θεραπειών. Έχει γίνει πολύς λόγος για την σημαντικότητα του να αυξηθούν οι δότες Μυελού των Οστών. Παρά ταύτα για πολλούς φαντάζει κάτι εξαιρετικά δύσκολο και ίσως επώδυνο. Η σαφής εξήγηση από τον πρωτεργάτη του Κέντρου θα ρίξει φως σε μια απλούστατη διαδικασία για τον δότη και παράλληλα σωτήρια για τον λήπτη. Σε αυτή την χρονική «στιγμή» με τις κυτταρικές θεραπείες σε εξέλιξη, την διενέργεια της III φάσης μελέτης του εμβολίου κατά της μυελογενούς λευχαιμίας, ο καθηγητής Σπυριδωνίδης αποτελεί το πρόσωπο-κλειδί μιας τεκμηριωμένης ενημέρωσης. Οι απαντήσεις του στην «Γ» ανοίγουν παράθυρο στην εξήγηση της επιστημονικής έρευνας και γνώσης.

Της ΤΕΤΙΣ ΓΙΑΝΝΑΡΟΥ

«Η ΑΠΛΗ ΑΙΜΟΔΟΣΙΑ ΑΠΟ ΔΟΤΗ ΠΟΥ ΣΩΖΕΙ ΖΩΕΣ»

■ Να αρχίσουμε από το γεγονός ότι είστε ο πρωτεργάτης, η «ψυχή» του Κέντρου Εθελοντών Δοτών Μυελού των Οστών (ΚΕΔΜΟΠ). Υπό αυτή την ιδιότητα τι έχετε καταφέρει και κυρίως εξηγήστε μας ποια η διαδικασία του να γίνει κάποιος δότης;

«Να υπενθυμίσουμε αρχικά ότι το ΚΕΔΜΟΠ «Χάρισε Ζωή» του Πανεπιστημίου Πατρών είναι το πρώτο Κέντρο ενημέρωσης και προσέλευσης εθελοντών δοτών μυελού των οστών σε όλη την χώρα. Έχουμε ήδη προσελκύσει μέχρι σήμερα 80.000 δότες και στόχος είναι να υπερπολλαπλασιαστούν. Όταν ξεκίνησε το ΚΕΔΜΟΠ, η Ελλάδα δεν είχε δώσει ποτέ -εκτός από μια μόνο φορά- ένα μόσχευμα στο εξωτερικό. Πάντοτε έκανε εισαγωγή από δότες και είχαμε πραγματικά μεγάλο πρόβλημα να βρούμε δότες για τους ασθενείς μας, για τα παιδιά μας. Πλέον, μετά από προσπάθειες που έχουμε κάνει τα τελευταία χρόνια που ξεκινήσαμε με το Πανεπιστήμιο Πατρών καλύπτουμε το 40% των ασθενών μας, ενώ έχουμε καταφέρει να δωρίσουμε πάνω από 200 μόσχευμα σε όλο τον κόσμο. Βασικός μας στόχος είναι να προσελκύσουμε και να μεταφέρουμε το μήνυμα του εθελον-

τισμού στη νεολαία. Ο δότης δεν έχει τίποτα άλλο να κάνει από μια απλή αιμοδοσία τα κύτταρα τα παίρνουμε από το αίμα. Άρα πρόκειται για μια απλούστατη, ανώδυνη και ασφαλή διαδικασία».

«ΕΞΑΙΡΕΤΙΚΑ ΔΥΣΚΟΛΗ Η ΣΥΜΒΑΤΟΤΗΤΑ»

■ Η συμβατότητα αποτελεί πρόβλημα;

«Η διαδικασία της συμβατότητας είναι πολύ δύσκολη υπόθεση επειδή τα ανιγόνα HLA κληρονομούνται από τους γονείς και η πρώτη αναζήτηση κατάλληλου δότη για έναν ασθενή γίνεται μέσα στην οικογένειά του. Η αναζήτηση αυτή θα δώσει το ποσοστό αποτέλεσμα για το 1/3 μόνον των ασθενών. Σκεφτείτε ότι μεταξύ αδελφών που έχει τις μεγαλύτερες πιθανότητες συμβατότητας το ποσοστό φτάνει το 25%. Για τους υπόλοιπους ασθενείς, θα πρέπει να αναζητηθεί μη συγγενής δότης ανάμεσα σε εθελοντές που έχουν εκφράσει την επιθυμία να δώσουν μυελό των οστών για οποιονδήποτε ασθενή έχει ανάγκη. Επομένως για τον εντοπισμό κατάλληλων (αν όχι όμοιων, που είναι απίθανο, τουλάχιστον αποδεκτά συμβατών) μη συγγενών δοτών, απαιτείται η ύπαρξη μεγάλου αριθμού εθελοντών. Πρέπει να υπογραμμισθεί ότι η αναζήτηση κατάλληλου δότη για έναν ασθενή σχετίζεται με την κοινή εθνική καταγωγή, γιατί αυξάνει κατά πολύ την πιθανότητα ανεύρεσης συμβατότητας λόγω γενετικών ομοιοτήτων. Άρα πρέπει να αυξηθεί εξαιρετικά η κεντρική «Δεξαμενή» του Εθνικού Οργανισμού Μεταμοσχεύσεων (EOM)».